

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym w Gminie Goleniów na 2022 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Goleniów, Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym na 2022 r., zwany dalej „Programem”, został stworzony w oparciu o art.4¹ ustawy z 26 października 1982 r.

o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,

a także Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025. Program ten jest częścią gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych i polega na realizacji działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów powodowanych używaniem środków psychoaktywnych oraz edukacją i profilaktyką uzależnień behawioralnych. Gminny Program jest zgodny z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii przekształconymi od 1 stycznia 2022 r. w Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. W jego realizacji uwzględnić się będzie również wnioski i sugestie wynikające z superwizji zespołu terapeutycznego oraz Międzyszkolnego Zespołu ds. Profilaktyki przy GKRPA w Goleniowie. Program obejmuje:

- zadania własne gminy,
- główne cele i metody ich osiągnięcia,
- spodziewanie korzyści z realizacji programu,
- zasoby i struktury umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej w Gminie Goleniów.

Definicja alkoholu i alkoholizmu.

Alkohol etylowy jest cieczą lżejszą od wody, przezroczystą, o charakterystycznej woni i piekącym smaku. W normalnych warunkach występuje w organizmie człowieka jako alkohol fizjologiczny, w stężeniu nie przekraczającym 0,15 promila. Wchłanianie rozpoczyna się natychmiast po wprowadzeniu alkoholu do organizmu, już w jamie ustnej. Szybkość wchłaniania zależy m. in. od tempa przesuwania się treści pokarmowych z żołądka do dwunastnicy i jelit, a także od zawartości tłuszczu w pożywieniu. Jelita są miejscem, gdzie najwięcej alkoholu przenika do krwi, natomiast największe jego stężenie występuje w ślinie, moczu, krwi, żółci i płynie mózgowo-rdzeniowym. Do maksymalnego stężenia alkoholu we krwi dochodzi po upływie około 1-1,5 godziny od chwili jego spożycia. Proces metabolizowania alkoholu przebiega wolniej niż proces jego wchłaniania.

Polskie prawo definiuje:

- **stan po użyciu alkoholu**, gdy stężenie alkoholu we krwi wynosi od 0,2 do 0,5 promila (lub rejestruje się obecność alkoholu w wydychanym powietrzu na poziomie od 0,1 mg do 0,25 mg w 1 dm³),
- **stan nietrzeźwości**, gdy stężenie alkoholu we krwi wynosi powyżej 0,5 promila (lub rejestruje się obecność alkoholu w wydychanym powietrzu na poziomie powyżej 0,25 mg w 1 dm³).

Alkoholizm jest psychicznym oraz fizycznym uzależnieniem od alkoholu etylowego, czyli środka spowalniającego funkcjonowanie systemu nerwowego. W małych dawkach alkohol przynosi odprężenie, pozwala przełamać nieśmiałość, sprawia, że czujemy się elokwentni, zabawni, błyskotliwi. W większych, uwalnia agresywne impulsy, pozbawia zahamowań, usypia części mózgu odpowiedzialne za zachowania wyższego rzędu, typowo ludzkie. W maksymalnych paraliżuje ośrodki nerwowe powodując śmierć.

Alkoholizm jest chorobą chroniczną, postępującą i śmiertelną. Długotrwałe nadużywanie prowadzi do chorób nie tylko fizycznych (marskość wątroby), lecz i psychicznych (zespół amnestyczny Korsakova). Objawy odstawienne obejmują drgawki, nadciśnienie tętnicze, tachykardię, nudności, wymioty, spadek temperatury ciała, biegunkę, bezsenność, rozszerzenie źrenic, wysuszenie śluzówek, wzmożoną potliwość, zaburzenia snu, rozchwiany nastrój, lęk. Alkoholizm to także poważny problem społeczny, dotyczący rodziny, najbliższych i sąsiadów osób uzależnionych. Statystyki są druzgoczące, zaburzenia życia

rodzinnego, problemy w kontaktach z ludźmi oraz problemy finansowe dotyczą 90% alkoholików. Przemoc wobec bliskich i problemy stosuje około 50% uzależnionych.

Wyróżnia się cztery stadia choroby alkoholowej:

Faza wstępna, zwana piciem towarzyskim, trwa od kilku miesięcy do kilku lat. Człowiek odkrywa wówczas, że spożywanie alkoholu dostarcza przyjemnych doznań, łagodzi przykre stany emocjonalne, pozwala przełamać barierę nieśmiałości. Sięga po trunek przy okazji przyjęć, spotkań integracyjnych, imprez okolicznościowych.

Faza ostrzegawcza zaczyna się w momencie osiągnięcia stanu upojenia, w którym pojawiają się luki pamięciowe, „białe plamy”, czyli palimpsesty. Myśli i zachowania człowieka koncentrują się wokół picia, szukania okazji, pretekstów, wymówek. Konsumpcja alkoholu staje się łapczywa, odbywa się po kryjomu, w samotności, „do lustra”.

Faza krytyczna oznacza utratę kontroli nad nałogiem. Życie uzależnionego jest zdominowane przez głód alkoholowy, który trudno zaspokoić z powodu rosnącej tolerancji. Rozkwitają racjonalizacje, samooszukiwanie, wypieranie problemu, postawy i urojenia wielkościowe. Spada libido, pojawia się zazdrość alkoholowa oraz przemoc. Następuje zawężenie repertuaru zachowań związanych z piciem alkoholu do sztywnych wzorców.

Faza przewlekła charakteryzuje się wystąpieniem wielodniowych ciągów. Następuje rozpad osobowości, zanik wartości, psychozy alkoholowe. Uzależnieni piją nawet środki niespożywcze zawierające alkohol. Tolerancja spada poniżej wstępnego poziomu, objawy zatrucia mogą występować już po niewielkiej dawce. Pęka system racjonalizacji, co potencjalnie może ułatwiać podjęcie leczenia, choć fizyczne i psychiczne spustoszenia organizmu sięgnęły już bardzo głęboko. Pamiętajmy, że zatrzymanie choroby alkoholowej może nastąpić na dowolnym etapie, w każdej fazie.

Ogólne określenie rodzajów szkód powodowanych przez spożywanie alkoholu.

Szkody jakie powoduje nadmierne spożywanie napojów alkoholowych dzielimy na cztery rodzaje.

Szkody u osób pijących:

- doprowadzenie do samozniszczenia osób uzależnionych od alkoholu,
- uszkodzenie zdrowia u osób nadmiernie pijących,
- zakłócenie rozwoju psychofizycznego i zahamowania możliwości kariery życiowej.

Szkody u osób żyjących w rodzinach alkoholowych (współuzależnionych).

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie

całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci.

Życie w długotrwałym stresie spowodowanym piciem osoby bliskiej i brak skuteczności własnych działań nakierowanych na rozwiązanie problemu picia powodują poważne konsekwencje psychologiczne:

- zaburzenia psychosomatyczne: nerwice, zaburzenia życia emocjonalnego (chaos emocjonalny, huśtawka nastrojów, stany lękowe i depresyjne, zakłócenia czynności poznawczych (zagubienie, chaos poznawczy, brak poczucia sensu i celu, zakłócenie wzorców normy i zdrowia, nierealistyczne oczekiwania),
- pustkę duchową i brak nadziei,
- samotność,
- poczucie niemożności rozstania się,
- czasami nadużywanie substancji psychoaktywnych (zwłaszcza leków nasennych i uspokajających),
- trudności w rozpoznawaniu własnych potrzeb, w realizacji własnych pragnień, ambicji i celów,
- wyraźnie odczuwane obniżenie jakości życia.

Szkody w środowisku pracy:

- choroby i wypadki, absencja, roszczenia odszkodowawcze,
- obniżenie wydajności pracy, problemy dyscyplinarne,
- alkoholowa patologia populacji osób bezrobotnych,
- postępujące ubożenie rodziny, konieczność szukania pomocy w OPS,
- przestępczość pod wpływem alkoholu,
- prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwym,
- alkoholowe zaburzenia zachowań w miejscach publicznych,
- narastająca przemoc wobec osób najbliższych.

Wykroczenia związane z obrotem alkoholem:

- nielegalny import, produkcja i sprzedaż napojów alkoholowych,
- sprzedaż alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym,
- niedozwolona reklama i promocja napojów alkoholowych.

Średnie spożycie napojów alkoholowych w Polsce.

Spożycie w litrach na jednego mieszkańca

rok	Wyroby spirytusowe (100% alkoholu)	Wino i miody pitne	Wino i miody pitne w przeliczeniu na 100% alkohol	Piwo	Piwo w przeliczeniu na 100% alkohol
2005	2,5	8,6	1,03	80,7	4,44
2006	2,7	9,1	1,09	90,8	5
2007	3	8,9	1,07	93,4	5,14
2008	3,4	8,2	0,98	94,4	5,19
2009	3,2	7	0,84	91,2	5,02
2010	3,2	7	0,84	90,5	4,98
2011	3,3	6,4	0,77	94,3	5,19
2012	3,0	5,9	0,71	99,2	5,46
2013	3,6	5,8	0,67	97,7	5,37
2014	3,2	6,3	0,76	98,9	5,44
2015	3,2	6,3	0,76	99,1	5,45
2016	3,2	5,8	0,70	99,5	5,47
2017	3,3	6,1	0,73	98,5	5,42
2018	3,3	6,0	0,72	100,5	5,53
2019	3,7	6,2	0,74	97,1	5,34
2020	3,7	6,4	0,77	93,6	5,1

Źródło: <https://www.parpa.pl/index.php/badania-i-informacje-statystyczne/statystyki>

Ilość dorosłych w Polsce z problemem alkoholowym.

Populacje osób w Polsce, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych (dane szacunkowe)

		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. mieszk.	W mieście 25 tys. mieszk.	W gminie 10 tys. mieszk.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób

Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 1.330 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 530 osób: dorosłych i dzieci

Źródło: <http://www.parpa.pl/index.php/33-analizy-badania-raporty/132-statystyki>

Definicja narkomanii i narkotyku.

Narkomania (z greckiego narke – odurzenie, mania – szaleństwo), jest to patologiczne zjawisko społeczne, uzależnienie spowodowane krótszym lub dłuższym zażywaniem leków (głównie przeciwbólowych środków narkotycznych) albo innych środków uzależniających (narkotyki, leki uspokajające i psychotropowe).

Charakteryzuje się ona koniecznością przyjmowania środka odurzającego, tendencją do stałego zwiększania dawki oraz fizycznym i psychicznym uzależnieniem. Zaczyna się ona od okazjonalnego eksperymentowania z narkotykami i jest wynikiem wielokrotnego zażycia środka uzależniającego, jedynie wyjątkowo, np. przy zażyciu kokainy czy heroiny, rozwija się po jednorazowej dawce. Zaprzestanie ich zażywania powoduje bardzo przykre doznania abstynencyjne, prowadzące w krańcowych przypadkach nawet do zejścia śmiertelnego.

Zjawisko to w krótkim czasie prowadzi do poważnych zmian psychicznych pod postacią obniżenia uczuciowości wyższej, degradacji społecznej, zaburzeń krytycyzmu, osłabienia woli, kłamliwości. Często staje się przyczyną wejścia na drogę przestępczą.

Produkcja narkotyków, fałszowanie recept, kradzież leków w szpitalach i aptekach, popełnianie przestępstw w celu uzyskania środków na narkotyki są nieodłączną stroną uzależnienia. Zaawansowane stadium narkomanii jest ciężką chorobą wyniszczającą organizm, prowadzącą do śmierci. Śmiertelność u narkomanów jest bardzo wysoka (najczęściej w wyniku przedawkowania), a niezależnie od tego dodatkowym czynnikiem jest obecnie AIDS.

Bardzo często zmiany psychiczne i uzależnienie są nieodwracalne. Medyczne metody leczenia nie przynoszą większych skutków. Nieco lepsze wyniki dają niekonwencjonalne

metody terapii polegające na długotrwałym odosobnieniu i oddziaływaniach psychoterapeutycznych, połączonych z terapią pracą.

Ograniczenie narkomanii jest trudne, gdyż zyski z handlu, produkcji, przemytu narkotyków są ogromne. Kartele narkotykowe działają sprawnie, posługując się korupcją i przemocą. Poszczególne kraje w różny sposób odpowiadają na problem narkomanii. Od kar długoletniego więzienia, a nawet śmierci dla handlarzy, jak w części państw azjatyckich, po próby legalizacji ograniczonej sprzedaży narkotyków miękkich (Holandia). Karalność dotyczy czasami tylko handlarzy, producentów, a niekiedy również kupujących na własne potrzeby.

Skala zjawiska wzrasta, obejmując coraz młodsze dzieci, sytuację utrudnia fakt, iż wykrywalność uzależnienia we wczesnym stadium jest sporadyczna ze względu na wielość stosowanych środków, brak wiedzy opiekunów.

Narkotyk jest to potoczna nazwa niektórych substancji psychoaktywnych działających na ośrodkowy układ nerwowy. Ze względu na poglądy społeczne, różnice kulturowe, stany prawne itp. nie ma jednoznacznej definicji słowa narkotyk.

Narkotykami nazywa się:

- substancje, których regularne przyjmowanie prowadzi do uzależnienia fizycznego, m.in. opiaty i opioidy (np. morfina, heroina), fentanyl, niektóre benzodiazepiny,
- wszystkie substancje psychotropowe, które aktualnie są nielegalne (tzw. policyjna definicja narkotyku; narkotyk z punktu widzenia obowiązującego prawa).

W polskim prawodawstwie środkiem odurzającym nazywamy substancję pochodzenia naturalnego lub syntetycznego działającą na ośrodkowy układ nerwowy, określoną w wykazie stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224). Substancje psychotropowe określa załącznik nr 2 ustawy.

Istnieje także definicja **środka zastępczego**:

- substancja w każdym stanie fizycznym, która jest trucizną lub środkiem szkodliwym, używana zamiast lub w takich samych celach niemedycznych jak środek odurzający lub substancja psychotropowa, do środka zastępczego zalicza się także tzw. „dopalacze”.

Substancje psychoaktywne to zbiór substancji o zróżnicowanej budowie chemicznej, otrzymywanych ze źródeł naturalnych, np. roślin (opiaty z maku, substancje halucynogenne z grzybów, marihuana z konopi indyjskich), modyfikowanych chemicznie (np. heroina) i wytwarzanych syntetycznie (np. amfetaminy, LSD, rozpuszczalniki), przyjmowanych różną

drogą (doustnie, dożylnie, przez śluzówkę nosa, wdychanie), o zróżnicowanym potencjale uzależniającym.

Działanie oraz potencjał uzależniający poszczególnych substancji psychoaktywnych są silnie zróżnicowane. Często pomijaną w dyskusjach konsekwencją używania marihuany jest występowanie tzw. zespołu amotywacyjnego u osób zażywających.

W skład tego zespołu wchodzi:

- otępienie
- apatia
- upośledzenie poznawcze
- zaburzenia pamięci
- brak zainteresowania własnym wyglądem i osiągnięciem przyjętych celów.

Uzależnienie behawioralne (czynnościowe) – zespół objawów związanych z utrwalonym, wielokrotnym powtarzaniem określonej czynności (lub grupy czynności) w celu uzyskania takich stanów emocjonalnych jak przyjemność, euforia, ulga, uczucie zaspokojenia.

Objawy uzależnienia

Określona czynność (lub grupa czynności) staje nałogowa wtedy, gdy towarzyszy jej silne pragnienie lub wewnętrzny przymus jej podejmowania (tzw.głód) z coraz większą częstotliwością (zwiększanie się tolerancji) oraz narastające trudności w kontrolowaniu zachowań z nią związanych. W sytuacji ograniczenia lub przerwania czynności występują objawy abstynencyjne(fizjologiczne: bezsenność, nadmierna potliwość, drżenie rąk, ból głowy; psychologiczne: wstyd i poczucie winy, nasilona lękliwość, rozdrażnienie, zachowania agresywne). Osoba uzależniona powtarza określone zachowania pomimo ich wyraźnej szkodliwości dla jej codziennego funkcjonowania w różnych sferach życia (zawodowej, rodzinnej, zaniedbywanie innych źródeł zainteresowań).

Uzależnieniu towarzyszy zespół mechanizmów obronnych, które odpowiadają m.in. za zniekształcanie i blokowanie trudnych, zagrażających treści związanych z nałogiem oraz jego negatywnymi konsekwencjami. Prowadzi to do tego, że osoba uzależniona przez lata nieświadomie wytwarza różnorodne złudzenia na temat swojego życia, co minimalizuje w niej chęć do zmiany swoich destrukcyjnych nawyków.

Przykłady uzależnień behawioralnych

C. Guerreschi uzależnienia behawioralne określa mianem tzw. nowych uzależnień, w których „substancje chemiczne nie odgrywają żadnej roli”, a ich przedmiotem są „zachowania i działania akceptowane społecznie”.

Przykłady uzależnień behawioralnych:

- patologiczny hazard
- uzależnienie od komputera/sieci internetowej
- pracoholizm
- zakupoholizm
- uzależnienie od seksu/pornografii
- uzależnienie od ćwiczeń fizycznych
- uzależnienie od telefonu komórkowego
- kompulsywne objadanie się.

Diagnoza stanu problemów w gminie Goleniów.

W związku z pandemią, w latach 2020 i 2021 nie zostały przeprowadzone wśród dorosłych mieszkańców badania obejmujące podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu i narkotyków. Ostatnie takie badanie odbyło się w 2017 roku.

Ostatnia diagnoza problemów alkoholowych wśród dzieci i młodzieży przeprowadzona była w roku 2019. Dokumenty te przedstawiane były Radzie Miejskiej w Goleniowie zarówno w Programach jak i Sprawozdaniach.

Mając powyższe na uwadze, w tym miejscu zostaną przedstawione planowane działania na rok 2022.

Opracowując Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 zakładano opracowanie partycypacyjnego programu profilaktyki i terapii uzależnień w Gminie Goleniów. Zadaniem tego przedsięwzięcia miało być stworzenie systemowego modelu wydatkowania środków oraz wypracowanie optymalnego programu profilaktyki

i rozwiązywania problemów alkoholowych dla wszystkich grup społecznych. Środki na ten cel, poza własnymi, miały pochodzić z tzw. funduszy norweskich, o które aplikowała Gmina Goleniów. Ponieważ Gmina Goleniów nie otrzymała finansowania z tych środków a pandemia uniemożliwiła realizację założeń programu, w roku 2022 nastąpi realizacja tego

przedsięwzięcia. W listopadzie 2021r. powołany został Międzyszkolny Zespół ds. Profilaktyki przy GKRPA w Goleniowie, który ma za zadanie opracowanie modelowego programu profilaktyki dzieci i młodzieży w gminie Goleniów. W skład zespołu wchodzi psycholog i pedagog szkolni, zespołem kieruje członkini GKRPA odpowiedzialna za profilaktykę.

W roku 2022 planuje się przeprowadzenie kompleksowej diagnozy w obszarze uzależnień poszerzonej, w porównaniu do dotychczasowych, o uzależnienia behawioralne. W dniu 17 grudnia 2021 r. została uchwalona Ustawa o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw. Celem tej ustawy jest powołanie jednego podmiotu, który będzie prowadził działalność w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami. W miejsce Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) oraz Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii (KBPN) powstało Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU). Powstanie Centrum ma zagwarantować skoncentrowanie realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego w kierunku profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami w jednej jednostce organizacyjnej, jako państwowej jednostce budżetowej, utworzonej przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Połączenie tych jednostek ma umożliwić prowadzenie polityki państwa w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom w sposób skoordynowany i spójny.

Ustawa dokonuje zmian m.in. w:

- 1) ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zgodnie z ustawą Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU) będzie realizowało zadania z zakresu:

- 1) profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 2) przeciwdziałania narkomanii;
- 3) przeciwdziałania innym uzależnieniom, w tym dofinansowane z Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych.

Zgodnie z tą ustawą w gminnym Programie powinny znaleźć się działania ukierunkowane, poza alkoholem i narkotykami, na uzależnienia behawioralne. Na dzień dzisiejszy brak jest

rekomendacji, które z uzależnień behawioralnych powinny się znaleźć w programie i w jakim zakresie. Dlatego, w roku 2022 w diagnozie znajdują się uzależnienie od hazardu (dla uczniów szkół ponadpodstawowych) oraz uzależnień związanych z Internetem dla wszystkich uczniów. Po wypracowaniu przez KCPU rekomendacji zostaną przeprowadzone szkolenia dla osób, które będą zajmowały się tymi problemami.

Zgodnie z ustawą jednym z podmiotów, które mogą przeprowadzać diagnozę problemów społecznych związanych z uzależnieniami są ośrodki akademickie. Wydaje się, że ten kierunek jest najbardziej optymalny. Podjęte zostały kroki w kierunku podpisania przez Burmistrza Gminy Goleniów porozumienia z Uniwersytetem Szczecińskim w zakresie przeprowadzenia przedmiotowej diagnozy. Metodologia diagnozy obejmowałaby m.in. badania ilościowe, jakościowe, fokusy a problemy, których by dotyczyła wypracowane zostaną wspólnie z powołanym w ubiegłym roku Międzyszkolnym Zespołem ds. Profilaktyki Dzieci i Młodzieży w gminie Goleniów.

Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, metody ich osiągnięcia, mierniki, terminy realizacji.

Celem głównym Gminnego Programu jest zapobieganie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniom behawioralnym poprzez podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Goleniów (w szczególności dzieci i młodzieży) na temat szkodliwości ich stosowania, a także ograniczenie szkód zdrowotnych, społecznych oraz zaburzeń życia rodzinnego, będących następstwem spożywania alkoholu, zażywania narkotyków oraz wchodzenia w uzależnienia behawioralne.

Cel 1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych, uzależnień behawioralnych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, a także zabezpieczenia sanitarnego, logistycznego oraz infrastrukturalnego w placówkach socjoterapeutycznych.

Metody:

- zapewnienie realizacji programów profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej dla dzieci i młodzieży,
- wspieranie działań realizowanych przez placówki opiekuńczo – wychowawcze z elementami socjoterapii, w tym półkolonii letnich i ferii zimowych,
- udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, w tym zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych i informacyjnych,
- wdrażanie nowoczesnych programów profilaktycznych, w tym programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, a w szczególności zalecanych programów rekomendowanych,
- edukacja rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji, zapobiegania uzależnieniom behawioralnym przy wykorzystaniu lokalnych mediów – prasy, radia, telewizji i Internetu.

Mierniki: liczba realizowanych działań profilaktycznych i ich odbiorców, liczba wykwalifikowanej kadry, liczba kampanii, liczba osób biorących udział w kampaniach.

Termin realizacji: 01.01.2022 r. – 31.12.2022 r.

Cel 2. Udzielanie rodzinom w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Metody:

- prowadzenie rozmów z osobami współuzależnionymi,
- prowadzenie grup terapeutycznych dla osób współuzależnionych,
- wspieranie systemu działania i skutecznego reagowania wobec dzieci i młodzieży żyjących w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym.

Mierniki: liczba osób korzystających z punktów konsultacyjno – informacyjnych, liczba osób korzystających z grup terapeutycznych dla osób współuzależnionych.

Termin realizacji: 01.01.2022 r. – 31.12.2022 r.

Cel 3. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, w tym dotkniętych przemocą w rodzinie.

Metody:

- poprawa skuteczności profesjonalnej terapii uzależnień poprzez kontynuowanie dotychczasowych form terapeutycznych oraz wprowadzanie nowych form (grupa

terapeutyczna dla osób pozostających w związkach małżeńskich i partnerskich, w których jedna z osób jest uzależniona. Terapia grupowa DDA, terapia w kontakcie indywidualnym z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi),

- systematyczne superwizowanie zespołu terapeutycznego prowadzącego zajęcia w Poradni dla Osób Uzależnionych w Goleniowie,
- wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy,
- rozwijanie działalności grup wsparcia dla uzależnionych,
- zwiększenie dostępności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych, poprzez dostosowanie czasu zajęć do możliwości korzystania z nich, szczególnie dla pracujących w systemie zmianowym.

Mierniki: liczba osób biorących udział w programach terapeutycznych, liczba prowadzonych punktów informacyjno – konsultacyjnych, liczba grup terapeutycznych.

Termin realizacji: 01.01.2022 r. – 31.12.2022 r.

Cel 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Metody:

- wspieranie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, instytucje i osoby fizyczne zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- upowszechnianie informacji na temat placówek, instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób uzależnionych i członków ich rodzin.

Mierniki: liczba podpisanych umów na realizację zadań publicznych w ramach programu, liczba instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, które otrzymały wsparcie na realizację zadań.

Termin realizacji: 01.01.2022 r. – 31.12.2022 r.

Cel 5. Zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Goleniowie.

Metody:

- tworzenie warunków do pracy GKRPA w Goleniowie,
- obsługa administracyjna i utrzymanie lokalu GKRPA w Goleniowie,
- dodatkowe szkolenia dla członków Komisji,

- pokrywanie kosztów sądowych, wydawania opinii przez biegłych orzekających w sprawach uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych kosztów wynikających z działania Komisji.

Mierniki: liczba osób objętych działaniami, liczba osób skierowanych do placówek leczenia odwykowego.

Termin realizacji: 01.01.2022 r. – 31.12.2022 r.

Cel 6. Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.

Metody:

- uważne opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- cofanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku naruszenia przepisów prawa przez podmioty gospodarcze,
- wzmocnienie interwencji Policji i Straży Miejskiej wobec nielegalnego handlu alkoholem i łamania przepisów ustawy i prawa lokalnego,
- szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych.
- kontrola punktów sprzedaży alkoholu

Mierniki: ilość wydanych zezwoleń, ilość cofniętych zezwoleń, ilość kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, ilość szkoleń dla sprzedawców.

Termin realizacji: 01.01.2022 r. – 31.12.2022 r.

Cel 7. Tworzenie bazy materialno – organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji Programu.

Metody:

- prowadzenie wyodrębnionej ewidencji wpływów za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- wspieranie materialne i lokalowe wszystkich podmiotów zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów uzależnień na terenie gminy Goleniów,
- zawieranie umów cywilnoprawnych na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień z podmiotami nie związanymi z budżetem Gminy,
- inicjowanie i finansowanie badań w zakresie zagrożeń i skuteczności podejmowanych działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- wykorzystywanie dostępnych zasobów merytorycznych i organizacyjnych Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Pełnomocnika Marszałka Województwa

Zachodniopomorskiego ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urzędu Gminy i Miasta oraz współpracujących z nimi instytucji przygotowujących rozwiązania technologiczne i koncepcyjne.

Mierniki: liczba podmiotów deklarujących pomoc w realizacji, liczba podpisanych umów, liczba spotkań z podmiotami wspierającymi, liczba wspólnych przedsięwzięć.

Termin realizacji: 01.01.2022 r. – 31.12.2022 r.

Osiągnięcie powyższych celów możliwe będzie poprzez realizację działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych.

Zadania własne gminy.

Zgodnie z zapisem w merytorycznych ustawach dotyczących uzależnień do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych. Zadania te są realizowane w ramach profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej określonej w Narodowym Programie Zdrowia.

Zadania te w szczególności obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych i uzależnień behawioralnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Charakterystyka liczbowa problemów alkoholowych.

1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest ciałem opiniującym, inicjującym i nadzorującym wykonanie gminnego Programu. Szczególnym zadaniem komisji jest podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu.

Liczba wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, które skierowano do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Goleniów w latach 2015 - 2020.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018r.	2019r.	2020r.
Liczba wniosków skierowanych do komisji:	96	88	83	98	108	66
W tym :						
- wnioski kierowane przez policję	27	26	36	42	20	18
- od osób indywidualnych	34	33	27	31	37	15
- z sądu	2	11	-	-	-	-
- z prokuratury	-	-	3	-	-	-
- ze szkół	-	1	-	-	-	-
- od Straży Miejskiej	1	17	-	-	1	-
- z Ośrodka Pomocy Społecznej	31	-	14	18	18	11
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	-	-	-	-	-	-
- Środowiskowy Dom Samopomocy	1	-	-	7	-	22
- Inne (kuratorzy sądowi, Zespół Interdyscyplinarny)	-	-	3	-	32	-

Sposób załatwienia wniosków kierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Goleniów w latach 2015 – 2020.

Wyszczególnienie:	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba wniosków skierowanych do:	69	59	64	74	89	44
- lekarza biegłego i biegłego psychologa o wydanie opinii odnośnie uzależnienia od alkoholu						
- do sądu o zobowiązanie do leczenia	45	49	55	43	65	24
Liczba wniosków umorzonych	43	36	44	39	39	39
Liczba osób, która podjęła leczenie bezpośrednio po rozmowie z zespołem orzekającym GKRPA	6	4	9	3	2	10

Sposób rozpatrzenia przez sąd wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego w latach 2015- 2020.

Wyszczególnienie:	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba wydanych decyzji	36	44	37	52	42	50
Liczba decyzji kierujących na leczenie stacjonarne	3	2	4	2	5	6
Liczba decyzji kierujących na leczenie otwarte	14	21	21	25	16	12
Liczba wniosków umorzonych i oddalonych	19	21	11	19	16	26

Część spraw została zawieszona.

W 2021 roku nastąpiły zmiany organizacyjne w pracy GKRPA. W skład Komisji wchodzi trzy zespoły:

1. Zespół orzekający – analizuje zgłoszenia osób na leczenie, prowadzi w trakcie posiedzeń rozmowy motywujące do podjęcia leczenia.
2. Zespół kontrolny – powołany w październiku ub. roku, przeprowadza kontrole punktów sprzedaży alkoholu, poszerzone w porównaniu do dotychczasowych,

o sprawdzanie zgodności deklarowanej ilości sprzedaży alkoholu do rzeczywistej.

3. Zespół ds. profilaktyki – powołany w listopadzie ub. Roku, członkini zespołu kieruje pracą Międzyszkolnego Zespołu ds. Profilaktyki.

Ich praca będzie kontynuowana i monitorowana, w przypadku potrzeb aktualizowana.

Wynagrodzenie członków GKRPA:

Za każde posiedzenie (nie rzadziej niż dwa razy w miesiącu, po 2 godziny każde) członek zespołu orzekającego otrzymuje 70 zł/h brutto, przewodniczący 80 zł/h brutto.

Za kontrolę punktu sprzedaży członkowie zespołu kontrolującego otrzymują 108 zł brutto za godzinę pracy lub 93 zł brutto za godzinę pracy (do 6 godzin miesięcznie). Różnica w wynagrodzeniu poszczególnych osób wynika z miejsca ich zatrudnienia w ramach umów o pracę.

Członek zespołu profilaktycznego otrzymuje wynagrodzenie 95 zł brutto za godzinę pracy (do 10 godzin miesięcznie).

Terapia dla osób z problemem alkoholowym, działania w kierunku uzależnieniom od narkotyków, behawioralnym i ich rodzin.

Uzależnienie od alkoholu to złożony proces biologiczno – psychologiczny, dlatego też jego leczenie wymaga różnorodnych działań wielodyscyplinarnego zespołu terapeutycznego z udziałem środowiska, w którym pacjent żyje i funkcjonuje. Poradnie odwykowe stanowią podstawę ambulatoryjnego leczenia.

Na terenie gminy Goleniów funkcjonuje poradnia odwykowa, gdzie uzależnieni od alkoholu mogą uzyskać pomoc terapeutyczną.

Kierownik programu terapii w rozmowach indywidualnych kwalifikuje zgłaszające się osoby do programu terapii i określa jej formy.

Aby móc skutecznie pomagać osobom uzależnionym od alkoholu musi być przede wszystkim stworzony dostęp do terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia.

W poradni prowadzona jest terapia uzależnionych od alkoholu: podstawowa i pogłębiona, terapia dla współuzależnionych: podstawowa i pogłębiona, indywidualna terapia dla dorosłych dzieci alkoholików (DDA).

Terapia podstawowa.

Zajęcia psychoterapeutyczne prowadzone są przez 5 dni w tygodniu. Program podstawowej terapii trwa pół roku, a pacjent uczęszcza na zajęcia trzy razy w tygodniu. Zajęcia prowadzi trzech terapeutów.

Terapia pogłębiona.

Zajęcia psychoterapeutyczne dla absolwentów terapii podstawowej odbywają się raz w tygodniu po trzy godziny przez 8 miesięcy, prowadzi je psycholog – terapeuta.

Terapia dla współzależnych.

Zajęcia dla osób współzależnych odbywają się w dwóch grupach (podstawowej i pogłębionej) raz w tygodniu. Prowadzą je dwie terapeutki.

Cykl terapii podstawowej trwa pół roku. Terapia pogłębiona w zależności od potrzeb poszczególnych osób.

Terapia dorosłych dzieci alkoholików (DDA).

Terapia dla dorosłych dzieci alkoholików prowadzona jest w systemie indywidualnym. Prowadzi ją psycholog-terapeuta.

Superwizja

W celu zapewnienia właściwej realizacji założeń terapeutycznych od stycznia 2019 roku w Poradni zatrudniony został superwizor. Regularne spotkania z kadrą terapeutyczną zapewniają właściwą realizację programu terapeutycznego.

W obszarze narkomanii

Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla osób z problemem narkotykowym i ich rodzin w Goleniowie przy ul. Pocztowej 13.

Zmiany planowane w roku 2022.

W terapii dla osób uzależnionych i współzależnych zostaną wprowadzone nowe formy podnoszące jakość i zakres oferty. Poza wprowadzeniem nowych form, zostanie zmieniony dotychczasowy program dostosowany do aktualnych potrzeb:

- duży odsetek osób będących w procesie terapii dla osób uzależnionych i współzależnych pochodzi z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, dlatego

koniecznym jest wprowadzenie do oferty tutejszej poradni grupowej terapii Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA) – planowane rozpoczęcie, luty 2022 r.,

- wprowadzenie do oferty tutejszej terapii indywidualnej psychoterapii dla wymagających tego pacjentów uzależnionych i współuzależnionych będących w procesie grupowym,

- w pierwszej grupie terapii podstawowej można zauważyć trudności w adaptacji tzw. pacjentów nakazowych (skierowanych przez sąd lub Komisję). Dla osób tych zostanie uruchomiona, przed skierowaniem na grupę terapeutyczną, grupa motywacyjno – edukacyjna – luty 2022 r.,

- w 2022 r. kontynuowane będą próby stworzenia grupy terapeutycznej dla osób uzależnionych od narkotyków oraz grupy wsparcia dla członków rodzin tych osób,

- na terenie gminy Goleniów funkcjonuje pięć Punktów informacyjno – konsultacyjnych dla uzależnionych i ich rodzin. Dyżurujący w nich koterapeuta informuje gdzie można uzyskać pomoc w obszarze uzależnień, przede wszystkim od alkoholu i narkotyków. Udziela wstępnych informacji o istocie problemu. W roku 2022 nastąpi wygaszenie tych punktów w dotychczasowej formie. Podjęte zostaną działania zmierzające do funkcjonowania na terenie gminy Goleniów punktów edukacyjno – profilaktycznych, w których będzie można uzyskać szerszy zakres wiedzy o uzależnieniach, w tym uzależnieniach behawioralnych. Zatrudnieni zostaną specjaliści, uprzednio odpowiednio przeszkoleni. Szkolenia takie, zwłaszcza

w obszarze uzależnień behawioralnych, organizowane będą w związku ze zmianami w merytorycznych ustawach.

Ilość osób korzystających z poradni odwykowej w latach w latach 2015 - 2020.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba osób uczestniczących w terapii podstawowej	98	96	96	90	85	75
Liczba osób uczestniczących w terapii pogłębionej	16	16	20	16	14	14

W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. zgłosiły się do poradni 382 osoby, w tym:

- 45 osób to bliscy osób uzależnionych, szukający wsparcia, zarówno partnerzy jak i rodzice
- 35 osób to osoby uzależnione od opiatów: fentanyl, kodeina, tramadol, buprenorfina
- 140 osoby uzależnione od amfetaminy
- 69 osób uzależnionych od mefedronu

- 93 osoby uzależnione od marihuany

W ciągu całego roku wydano ok. 60 testów na obecność substancji psychoaktywnych.

W ramach tego zadania realizowane są następujące tematy:

- 1) podnoszenie motywacji do podjęcia leczenia odwykowego – realizatorzy : GKRPA, Poradnia dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, punkty informacyjno-konsultacyjne dla osób z problemem alkoholowym, Klub Abstynenta „Exodus”,
- 2) szkolenie kadry i wolontariatu na potrzeby leczenia odwykowego - realizatorzy: Pełnomocnik Burmistrza ds. PiRPA, Pełnomocnik Marszałka Województwa ds. PiRPA,
- 3) wspieranie środowisk samopomocowych - realizatorzy: Gmina Goleniów, GKRPA, fundacje, stowarzyszenia,
- 4) kierowanie do lekarza biegłego oraz biegłego psychologa w celu ustalenia uzależnienia, kierowanie na terapię osób mających problem alkoholowy - realizatorzy: GKRPA, Poradnia dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin,
- 5) wnioskowanie do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego - realizatorzy: GKRPA, Poradnia dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin,
- 6) informacja w lokalnych mediach publicznych o uzależnieniach i miejscach uzyskania pomocy – realizatorzy: Pełnomocnik Burmistrza ds. PiRPA
- 7) terapia dla osób uzależnionych od alkoholu - realizatorzy: Poradnia Psychiatryczna, Poradnia dla Osób z Problemem Alkoholowym, GKRPA, NFZ.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z uzależnieniami, pomocy psychospołecznej i ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Ośrodek Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

Głównym celem działań Ośrodka Pomocy Rodzinie jest wspieranie osób i rodzin będących w sytuacji kryzysowej, szczególnie z problemem przemocy w rodzinie i patologii uzależnień. Zadania Ośrodka są realizowane poprzez psychoedukację i pomoc psychologiczną osobom borykającym się problemami rodzinnymi. Ośrodek jest również miejscem terapii indywidualnej dla młodzieży i dorosłych żyjących w rodzinach dysfunkcyjnych lub w kryzysie. Pomocy udziela psycholog przeszkolony w rozwiązywaniu problemów przemocy domowej i pomaganiu członkom rodzin alkoholików i narkomanów oraz prawnik udzielający

tym osobom fachowej pomocy prawnej. W większości przypadków porady dotyczą sporządzania wniosków do prokuratury z zawiadomieniem o przestępstwie, pomocy w sporządzaniu pozwów o alimenty, wniosków o rozwód, pozbawienie praw rodzicielskich i eksmisję. Do Ośrodka Pomocy Rodzinie zgłaszają się również osoby z innymi problemami takimi jak: narkomania, picie alkoholu przez dzieci, bezdomność, ubóstwo. Liczną grupę stanowią osoby samotne wychowujące dzieci, samotne kobiety w ciąży. Ośrodek Pomocy Rodzinie należy do Ogólnopolskiego Porozumienia „Niebieska Linia”, a adres i numer telefonu zostały umieszczone we wszystkich ogólnopolskich informatorach dotyczących działań pomocowych dla ofiar przemocy oraz osób z problemami w rodzinie.

Dla młodzieży sprawiającej problemy wychowawcze, psycholog i pedagog prowadzą zajęcia socjoterapeutyczne.

Ośrodek Pomocy Rodzinie ściśle współpracuje z Interdyscyplinarnym Zespołem ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (IZds.PPwR). W skład Zespołu wchodzi pracownicy socjalni Centrum Usług Społecznych, policjanci, prokuratorzy, pedagodzy szkolni, przedstawiciele Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR), Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, pracownik goleniowskiego OPR, członkowie GKRPA.

Zespół zbiera informacje o przemocy w rodzinach i ustala sposób rozwiązania problemu przy pomocy podzespołów, w skład których wchodzi przedstawiciele odpowiednich służb i placówek.

W PCPR prowadzone są przez psychologów terapie dla ofiar przemocy, uruchamiane są okresowo terapie dla sprawców przemocy.

Ośrodek Pomocy Rodzinie udziela pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom z problemem uzależnień i przemocą domową.

Zestawienie liczby osób, które skorzystały z porad i konsultacji psychologicznych w Ośrodku Pomocy Rodzinie w latach 2015 - 2020.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba udzielonych porad i konsultacji, w tym: liczba porad udzielanych osobom doświadczającym przemocy domowej	215 46	245 44	270 34	259 w tym: 201 psychologicznych i 58 prawnych -	291 w tym: 239 psychologicznych i 52 prawnych -	251 w tym: 202 psychologicznych i 49 prawnych -
liczba osób korzystających z porad konsultanta prawnika	43	43	44	-	21	17

2. Terapia dla współuzależnionych, czyli osób najbliższych bądź wspólnie zamieszkujących z osobą współuzależnioną - realizatorzy: Poradnia dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin, GKRPA, OPR.

3. Punkty informacyjno – konsultacyjne dla uzależnionych i ich rodzin.

Zadaniem punktów informacyjno - konsultacyjnych dla osób z problemem alkoholowym jest:

- informowanie o chorobie alkoholowej i możliwościach leczenia osób uzależnionych i członków rodzin,
- informowanie o ruchach samopomocowych,
- wstępne motywowanie do terapii,
- informowanie o placówkach zajmujących się przemocą w rodzinie na terenie gminy Goleniów.

Na terenie gminy Goleniów działa pięć punktów informacyjno – konsultacyjnych dla uzależnionych i ich rodzin. Punkty te działają w Goleniowie, Mostach, Kliniskach Wielkich, Żółwiej Błoci. Prowadzi je osoba mająca ukończone studium pomocy psychologicznej.

4. Centrum Usług Społecznych.

Rodziny, w których występuje problem alkoholowy korzystają z pomocy Ośrodka Pomocy

Społecznej – obecnie Centrum Usług Społecznych.

Wysokość środków przeznaczonych w latach 2015 - 2020 przez OPS w Goleniowie rodzinom z terenu gminy Goleniów, w których występuje problem alkoholowy:

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba rodzin, w których występuje problem alkoholowy, objętych opieką Ośrodka Pomocy Społecznej	65	32	53	57	65	69
Wysokość środków przeznaczonych na pomoc tym rodzinom (w złotych)	107.830 zł	87.780 zł	81.796 zł	83.674,78 zł	251 339,70 zł	290 465,47 zł

5. Świetlice socjoterapeutyczne.

Świetlice socjoterapeutyczne dają możliwość spędzenia wolnego czasu, odrabiania lekcji, z nastawieniem na oddziaływania korygujące (socjoterapia). Na terenie gminy Goleniów działa 8 świetlic z programami zawierającymi elementy socjoterapii dla dzieci i młodzieży.

Funkcjonują one w Goleniowie, Kliniskach Wielkich, Marszewie, Świętej, Stawnie, Mostach, Żółwiej Błoci i Danowie.

Świetlice prowadzi Stowarzyszenie Odnowy Wsi „Grodnica”.

Do świetlic uczęszczają dzieci ze szkół podstawowych, w tym z rodzin dysfunkcyjnych.

W Mostach w weekendy spotyka się starsza młodzież.

Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do świetlic socjoterapeutycznych na terenie gminy Goleniów.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba świetlic	8	8	8	8	8	8
Liczba dzieci i młodzieży gimnazjalnej.	145	135	145	130	121	125
Liczba młodzieży starszej	89	65	-	45	-	-

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W ramach tego zadania realizowane są następujące tematy:

- 1) realizacja programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA - realizatorzy: szkoły i autorzy programów,
- 2) realizacja programów profilaktycznych opracowanych przez liderów szkolnych – realizatorzy: pedagodzy i wychowawcy,
- 3) prowadzenie zajęć pozalekcyjnych o różnych profilach (np. sportowych) w połączeniu z elementami profilaktyki – realizatorzy: nauczyciele, osoby i organizacje zaproszone przez szkoły,
- 4) szkolenie nauczycieli, wychowawców, pedagogów szkolnych, psychologów w temacie tworzenia programów profilaktycznych – realizatorzy: Pełnomocnik Burmistrza ds. PiRPA, PARPA, fundacje i organizacje pozarządowe, Urząd Marszałkowski,
- 5) edukacja rodziców w temacie uzależnień - realizatorzy: wychowawcy klasowi,
- 6) rozszerzenie zajęć profilaktycznych dla młodzieży o formy sportowo-turystyczne - realizatorzy: szkoły, świetlice opiekuńczo-wychowawcze i socjoterapeutyczne, ZHP, GKRPA,
- 7) wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież (kluby dyskusyjne, gazetki, audycje radiowe, warsztaty promujące zdrowie

i profilaktykę) – realizatorzy: wolontariat, szkolne koła zainteresowań, Wydział Edukacji, Kultury i Sportu UGiM, GKRPA, pedagodzy szkolni, Centrum Animacji Młodzieży,
8) kontrola lokalnych imprez dla młodzieży, aby nie kojarzyły się z promocją alkoholu i nie pochłaniały zbyt dużych środków finansowych – realizatorzy: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu UGiM, Pełnomocnik Burmistrza ds. PiRPA, szkolni liderzy profilaktyki

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Osoby, które podejmują abstynencję potrzebują wsparcia aby ją kontynuować i płynnie przechodzić do głębszych zmian w swoim życiu.

Zadanie takie spełniają grupy samopomocowe.

W ramach tego zadania są realizowane następujące tematy:

- 1) wspieranie działalności Klubu Abstynenta „Exodus”: festyn trzeźwości, abstynenckie zawody wędkarskie, Dzień Dziecka, Mikołajki, dni trzeźwości, ogólnopolskie zjazdy ruchów trzeźwościowych, udostępnianie lokalu dla grup samopomocowych (AA, Al-Anon, Al-Ateen), utrzymanie lokalu - realizatorzy : GKRPA, Pełnomocnik Burmistrza ds. PiRPA, OSiR, Goleniowski Dom Kultury, fundacje, organizacje pozarządowe, sponsorzy,
- 2) wspieranie świetlic środowiskowych z socjoterapią poprzez utrzymanie bazy lokalowej, doposażenie w niezbędny sprzęt, dofinansowanie półkolonii i kolonii letnich połączonych z socjoterapią oraz wypoczynku zimowego dzieci w czasie ferii – realizatorzy: GKRPA, Pełnomocnik Burmistrza ds. PiRPA, Wydział Edukacji, Kultury i Sportu UGiM, fundacje, organizacje pozarządowe, sponsorzy, Stowarzyszenie Odnowy Wsi „Grodnica”,
- 3) wspieranie działalności wolontariatu poprzez współpracę przy realizacji programów terapeutycznych i prozdrowotnych dla młodzieży (szkolenia wolontariuszy, doposażenie w materiały biurowe, ulotki, plakaty) – realizatorzy: Goleniowski Dom Kultury, GKRPA, Pełnomocnik Burmistrza ds. PiRPA, Wydział Edukacji, Kultury i Sportu UGiM,
- 4) wspieranie szkolnych i międzyszkolnych klubów sportowych pod warunkiem prowadzenia dodatkowo programów profilaktycznych (zgrupowania i obozy z programem wychowawczym i socjoterapią, dożywianie w trakcie ich trwania – realizatorzy: Pełnomocnik Burmistrza ds. PiRPA, Wydział Edukacji, Kultury i Sportu UGiM, fundacje, organizacje pozarządowe, sponsorzy.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Komenda Powiatowa Policji.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współpracuje z Komendą Powiatową Policji skąd uzyskuje między innymi dane liczbowe dotyczące naruszenia prawa i porządku publicznego pod wpływem alkoholu.

Dane liczbowe odnośnie przypadków związanych z naruszeniem prawa i porządku publicznego pod wpływem alkoholu w latach 2015 – 2020 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba osób zatrzymanych i przewiezionych do izby wytrzeźwień	61	114	0	0	0	0
Liczba osób zatrzymanych za picie alkoholu w miejscach publicznych, w tym nieletnich	1219 10	567 8	1572 15	735 9	516 osób otrzymało pouczenia 8	731 3
Liczba osób zatrzymanych za prowadzenie pojazdów w stanie po spożyciu alkoholu	175	87	77	57	45	146

Straż Miejska.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współpracuje ze Strażą Miejską w zakresie kontroli przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Efekty pracy Straży Miejskiej w zakresie kontrolowania przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w latach 2015 – 2020 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018r.	2019 r.	2020 r.
Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	16	16	18	18	9	0
Liczba osób przewiezionych do	10	0	10	19	12	12
Liczba zatrzymanych nieletnich będących po spożyciu alkoholu	0	0	0	-	-	-

Informacje uzupełniające.

1. Realizacja programów terapeutycznych, posiedzenia GKRPA, badania biegłego w obszarze uzależnień, badania psychiatry oraz funkcjonowanie Ośrodka Pomocy Rodzinie odbywają się, poza administracyjnym, w dwóch pomieszczeniach. Biorąc pod uwagę potrzebę zwiększenia pomocy profilaktycznej i terapeutycznej o dodatkowe grupy, jak i sesje indywidualne wskazane jest zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych do jej realizacji. W związku z tym GKRPA w przypadku znalezienia odpowiedniego lokalu zwróci się z prośbą do Burmistrza Gminy Goleniów o pomoc w jego przejęciu i dostosowaniu do potrzeb. Na ten cel przeznaczone mogą być m.in. środki finansowe z nadwyżki budżetowej GKRPA.

2. W 2022 r. planuje się szereg działań m.in. szkoleń, wyjazdów studyjnych itp., zwiększających kompetencje członków Komisji, kadry terapeutycznej oraz osób współpracujących przy realizacji Programu. Podyktowane to jest zmianami w merytorycznych ustawach dotyczących uzależnień oraz właściwego bieżącego wykonywania obowiązków.

3. W obiektach, w których realizowane jest Program, w miarę potrzeb i możliwości zastosuje się rozwiązania skutkujące oszczędnością w korzystaniu z mediów (gaz, prąd).

4. W roku 2022 Centrum Animacji Młodzieży w Goleniowie prowadzić będzie placówkę wsparcia dziennego. Ze środków będących w dyspozycji Komisji świetlica będzie wspierana logistycznie poprzez zakup materiałów przydatnych w jej funkcjonowaniu.

Założenia na rok 2022 realizowane będą w zależności od sytuacji epidemiologicznej.

Spodziewane korzyści z realizacji Programu.

Skuteczna realizacja Programu może przynieść korzyści w wielu obszarach.

1. Zmniejszenie kosztów leczenia osób z problemem alkoholowym.
2. Wzrost wydajności pracy wśród pracowników przedsiębiorstw i instytucji, a tym samym wzrost dochodów pracowników.
3. Zmniejszenie wydatków na pomoc społeczną i renty ludzi w wieku produkcyjnym.
4. Poprawa zasobów materialnych gospodarstw domowych.
5. Zmniejszenie ilości osób odbywających kary więzienia za czyny spowodowane pićem alkoholu.
6. Wzrost stabilności rodzin w dziedzinie duchowo – moralnej, a tym samym i bezpieczeństwa środowiska.
7. Podniesienie stanu zdrowotnego rodzin poprzez zaspokajanie potrzeb w sferze żywnościowej.
8. Obniżenie śmiertelności wśród społeczeństwa.
9. Podniesienie ogólnej kondycji psychofizycznej, szczególnie wśród młodzieży.
10. Zwiększenie poziomu wykształcenia młodych ludzi.
11. Zmniejszenie przestępczości wśród dorosłych i młodzieży.

Postanowienia końcowe.

1. Źródła finansowania „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”:

- Środki finansowe na realizację „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym Gminie Goleniów pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów.

- Środki finansowe pozyskane na realizację konkretnych programów profilaktycznych, imprez masowych o charakterze trzeźwościowym i prozdrowotnym od fundacji, stowarzyszeń pozarządowych, Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Sposób pozyskiwania realizatorów Programu i zasady finansowania zadań:

- Zlecenie instytucjom i organizacjom pozarządowym wykonywania określonych zadań Programu na podstawie umów cywilnoprawnych.

- Finansowanie ofert lub dokonywanie na ich podstawie zakupów od osób prawnych i fizycznych na podstawie umów cywilnoprawnych.

- Wyszukiwanie osób przygotowanych profesjonalnie do działań w zakresie realizacji Programu, wspieranie ich doskonalenia zawodowego, zawieranie umów zlecenia na realizację określonych zadań programu.

- Poszukiwanie wolontariuszy do pomocy w realizacji programu, dofinansowanie ich udziału w szkoleniach, seminariach, obozach szkoleniowych.

3. Sposób kontroli realizacji Programu.

Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odpowiada za realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

a) przygotowuje i konsultuje z GKRPA Program, a następnie przedkłada go Burmistrzowi

Gminy w celu zaakceptowania i dalszego przedłożenia Radzie Miejskiej do uchwalenia,

b) przygotowuje i przedkłada Burmistrzowi Gminy do podpisu umowy z instytucjami, organizacjami, osobami prawnymi i fizycznymi na realizację zadań programu,

c) na bieżąco kontroluje realizację poszczególnych zadań Programu realizowanych przez instytucje i organizacje pozarządowe oraz osoby prawne i fizyczne,

d) na bieżąco sprawdza jakość i terminowość realizacji zadań oraz zgodność z zawartymi umowami pod względem merytorycznym i formalnym,

e) ocenia wspólnie z GKRPA efekty realizacji Programu,

f) przedkłada Burmistrzowi Gminy roczne sprawozdanie z realizacji i efektów Programu w celu zaakceptowania i przedłożenia Radzie Miejskiej do dnia 31 marca 2023 roku.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym jest realizowany wg harmonogramu i preliminarza wydatków na jego realizację.

Preliminarz wydatków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Gminie Goleniów na rok 2022

Preliminarz Narkomania

Nazwa	Opis	Kwota
85153	Zwalczanie narkomanii	78 000,00
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	15 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie narkomanii	15 000,00
4280	Zakup usług zdrowotnych	28 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie narkomanii	28 000,00
4300	Zakup usług pozostałych	35 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie narkomanii	35 000,00
	Razem:	78 000,00

Preliminarz Alkohol

Nazwa	Opis	Kwota
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	1 142 000,00
2320	Dotacje celowe dla powiatu	4 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	4 000,00
2480	Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury	10 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	10 000,00
2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	94 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	44 000,00
114-000-002	Przeciwdziałanie profilaktyka	50 000,00
3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	2 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	2 000,00
4010	Wynagrodzenie osobowe pracowników	170 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	170 000,00
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	4 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	4 000,00
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	50 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	50 000,00
4120	Składki na Fundusz Pracy	6 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	6 000,00
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	245 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	245 000,00
4190	Nagrody konkursowe	10 000,00

114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	10 000,00
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	50 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	30 000,00
114-000-002	Przeciwdziałanie profilaktyka	20 000,00
4220	Zakup środków żywności	25 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5 000,00
114-000-002	Przeciwdziałanie profilaktyka	20 000,00
4260	Zakup energii	85 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	10 000,00
114-000-002	Przeciwdziałanie profilaktyka	75 000,00
4270	Zakup usług remontowych	35 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	15 000,00
114-000-002	Przeciwdziałanie profilaktyka	20 000,00
4280	Zakup usług zdrowotnych	110 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	110 000,00
4300	Zakup usług pozostałych	123 900,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	73 900,00
114-000-002	Przeciwdziałanie profilaktyka	50 000,00
4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	10 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	2 000,00
114-000-002	Przeciwdziałanie profilaktyka	8 000,00
4410	Podróże służbowe krajowe	5 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5 000,00
4430	Różne opłaty i składki	1 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	500,00
114-000-002	Przeciwdziałanie profilaktyka	500,00
4440	Odpisy na ZFŚS	4 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	4 000,00
4580	Pozostałe odsetki	100,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	50,00
114-000-002	Przeciwdziałanie profilaktyka	50,00
4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	25 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	25 000,00
4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	2 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	2 000,00
6050	Wydatki na inwestycje	71 000,00
114-000-001	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	71 000,00
	Razem:	1 142 000,00

Razem Narkomania + Alkohol	1 220 000,00
-----------------------------------	---------------------